

crationem, oblationem, fractionem, consumptionem. II. 293. Inter omnia Sacramenta solum est sacrificium, & quare. II. 321. Corpus, & sanguis Christi in Eucharistia offertur. II. 287. Eucharistię Sacramentum sumens sine poenitentia peccat mortaliter. II. 517. Eucharistię spiritualis & Sacramentalis manducatio, qua ratione necessaria. II. 555. & seq.

Eucharistiam aliquando sumere licet sine confessione. II. 629.

Ante Eucharistiam confessio præmittenda. II. 639. & seq.

Eusebius,

Et veteres non satis explicant, quantum fuerit tempus prædicationis Christi. II. 36. Eusebii Cæsariensis Chronicon, & Historia Ecclesiastica a Gelasio Papa, & multis aliis notantur. II. 114.

Exemplaria Latina Sacrę Scripturę in his, quę ad fidem & mores pertinent, non sunt per Hebraica, vel Gręca corrigenda. I. 113.

Explicatur caput primum de hæreticis: dubius in fide infidelis est. II. 202.

Expositores quę apponunt in margine, ea librorum vitio textui nonnunquam inferuntur. I. 98.

F

Falsum absurde in typum veritatis assumitur. I. 19. & seq.

Festum.

Festus dies pro Paschate solet in evangelio accipi. II. 34. Festum, de quo meminit Ioannes, cap. 5. non fuit Pentecostes, licet Chrysostomus, & Cyrillus affirmant. II. 36. & seq. Festorum corporalis quies quo pertineat. II. 514.

Fides

Romani Pontificis interior non est ecclesię necessaria. I. 442.

Fides immediate auctoritate nititur. II. 135. Fides & Theologia non aliter se habent, quam habitus principiorum, & scientia conclusivorum. Ibid. Fides innititur revelationibus, quas apostoli & prophę ediderunt. II. 145. & seq.

Fi-

Fides non sequitur privata revelatione, sed eas, quę ad communem religionem attinent. Ibid. Cum natura non pugnat. II. 157. Non ad verba, sed ad sensa refertur. II. 175. Naturalem rationem dirigit. II. 157. Fidei quędam sunt, quę omnes fideles explicite credunt, quędam sunt, quę soli maiores credere tenentur explicite. I. 303. & 304. Fidei ratio formalis non est ecclesię auctoritas. I. 55. Fidei resolutio ultima fit in causam interiorē efficiētem, hoc est in Deum moventem ad credendum. I. 57. Fidei ratio formalis, quę est divina veritas revelans, non sufficit ad movendum, nisi addeat Deus interius movens, idem. Eius ratio formalis non est ratio Theologię formalis. II. 144. Fidei dogmata, sive Christus per se apostolis revelaverit, sive Spiritus Sanctus post eius ascensionem, mutari non possunt. I. 210. Non statim si quicquam iure canonico continetur, fidei dogma credendum est. I. 351. Fidei doctrina non solum illud est, quod apostolis expresse habetur revelatum, verum illud etiam, quod ex altera propositione revelata, & altera certa lumine naturali conficitur. I. 435. In duplici differentia sunt ea, quę sunt fidei. II. 158. & seq. Fidei habitum per dubitationem pertinacem amitti probabile est. II. 202. Fides Christi implicita & explicita. II. 383. Explicita non fuit semper ad salutem necessaria. Idem. Post divulgationem vero evangelii cuilibet est necessaria. II. 385. Implicita post lapsum semper fuit necessaria ad salutem. II. 383. Differentia inter fidem veteris, & novę legis. II. 386. Fidei ad salutem maior est necessitas, quam baptismi. II. 390. & seq. Sine fide hominem iustificari posse, sententia erronea est. II. 393. Fides est fundamentum iustitię. II. 394. Non nisi a Dei gratia provenit. Ibid. Est ad remissionem peccatorum necessaria. II. 400. In lege naturę sola fides satis fuit ad salutem parvulorum. II. 413. Quod sanę doctrinę adversatur. Fidei quodammodo adversum est. II. 171.

Figurata dictione multa, quę parti conveniunt, solent in totum transferri. I. 283. & seq.

Tom. II.

Pppp

Fi-

Filius

Dei dicitur nescire diem iudicii, quia scire se dissimulat, nec vult aliis revelare. II. 338. & seq. Filii Dei non semper probi intelliguntur, sed ii quoque interdum, qui bona paterna prodegerunt. I. 286.

Finis est duplex, alius doctrinae, alius doctoris. II. 130.

Fractio, & consumptio specierum, ad integritatem externi sacrificii pertinens. II. 293.

Frates

In Scriptura, non modo germani, sed propinqui dicuntur. II. 22. & seq. Fratres vocat Scriptura eos, qui sunt confobrini. II. 26.

Fundamentum domus secundum metaphoram idem est, quod servata analogia corporis caput. I. 394.

G*Gelasius.*

Gelasius multos libellos reiecit. II. 113.

Gelasii Papae censura de historiis Sanctorum. II. 107. Gens nulla est tam fera, quae non sciat Deum habendum. II. 157.

Gentes tales volebant Deos esse, quales ipsae essent. II. 367.

Gratia suavior & effusior est, quam natura. II. 301.

Graeci.

Graeca historia falsa reputatur ante Olympiades, post verior. II. 83. & seq. Graeci multis locis, ut scripturam ad suum sensum traherent, Novum Testamentum violarunt. I. 114. & seq.

Gregorius

Primus, & Tertius loquuntur de muliere, quae ante matrimonium erat impotens ad solvendum debitum. I. 429. & seq. Decimus ratione Theologica demonstravit, Spiritum Sanctum ex Patre, & Filio, tanquam ex uno principio procedere. II. 182. Gregorius Magnus in Dialogis, & Beda in Historia Anglorum quadam miracula scribunt minus certa. II. 112. & seq.

Hæ-

H

Habitus fidei in ordine ad Theologiam habet se ut habitus intellectus in ordine ad disciplinas humanas. I. 58.

Hebraei historiae humanae penitus sunt ignari, quia nulla externi regni monumenta habent. II. 103.

Heli

Eundem fuisse qui & Ioachim Pater Virginis Mariae, quibusdam probabile visum est. II. 21. Heli, Eliachim, Ioachim, idem fere significant. II. 22.

Heresis.

Hereseos nota non est inurenda illis, qui tenent, ecclesiam in aliqua lege & more posse errare. I. 358. & seq. Haereticis sine pertinacia non constat. II. 187. Haereticus est error pertinax illius, qui professus fuit fidem. II. 190. Haereticus & secta idem sunt. II. 191. Haereticus unde dicta. II. 192. Generale nomen est, sed contracto vocabulo dicitur secta seu divisio, qua quis a communi ecclesiae fide se seungit. II. ibid. Non incurritur ex verbis inordinate prolatis, si error in fide absit. II. 196. Haereticum constare posse sine pertinacia, aliqui doctores asserunt. II. 185.

Hereticus

Est, qui volens uniuersaliter dogmati assentitur, cum intelligat esse fidei contrarium. II. 207. Non est, qui paratus est corrigi ab ecclesia. II. 209. & seq. Nemo nominandus Haereticus, nisi a perfecta & consummata haerese. II. 211. Quae necessariae sunt, ut quis constitatur haereticus. II. 215. Haeretica propositio est, quae haereticam interiorum enunciat, illiusque est omnino signum. II. 216. Haeretici non sunt partes ecclesiae. I. 241. Haeretici Spiritum veritatis concedunt ecclesiae Sanctorum. I. 270. Haereticis omnibus commune est ecclesiam, aut ecclesiae numen spernere, aut ad se transferre. I. 229. Ex verbis inordinate prolatis haereticum incurri, quomodo sit verum. II. 197.

Herodes Romam vocatus, ut accusationi filiorum respon-

deret, distulit necem innocentium. II. 30. Herodias non fuit filia Arethæ Regis. II. 26.

Hieronymus

Non est regula ecclesiæ in libris canonicis decernendis. I. 81. Risit Adami sepulturam in loco Calvaria. II. 39.

Hierusalem ab Aram centum septuaginta duabus parasangis Persicis, & Hispanis, ab Vr Chaldæorum ducentis duodecim distat. II. 31.

Historia.

Licet ad narrandum, non ad probandum sit scripta, aliquid tamen sine dubio probat. II. 20. Non solum ecclesiastica, sed etiam ethnica, Theologo contra adversarios fidei utilissima. II. 2. Et historia Socratis Scholastici Canon placet. II. 119. Historiæ humanæ auctoritas multis argumentis impugnatur. II. 9. Historia veritatis certum signum est, si de iisdem rebus eadem omnes scribant. II. 20. Historiæ usurpatio, & approbatio non idem. II. 76. Historiam Sozomeni improbat Div. Gregorius. II. 117. Scribentes Historias sanctorum, res humanas ab ipsis alienas fore non censcant, sed sicut evangelistæ, nec affectus naturæ imbecilliores, nec causas naturæ graviores disimulent. II. 109.

Historicus

Certus esse non potest, ad faciendam certam Theologiæ fidem præter auctores sacros. II. 18. Historico debemus fidem, cui auctoritatem tribuit ecclesiæ: cui autem ecclesiæ derogat fidem, & nos similiter. II. 113. Historici graves ac fide digni probabile argumentum Theologo suppeditant. I. 579. & seq. Historici omnes in eandem rem concurrentes certum argumentum faciunt, ut Theologiæ dogmata firma etiam ratione constituantur. II. 19. Quomodo debeant concordare, ut certa sit illorum doctrina. II. 23. Historici gentium veraciores fuerunt, quam multi ex nostris. II. 104. Historici illi præferendi sunt, qui severitati ingenii quamdam prudentiam adiungunt, & ad eligendum, & ad iudicandum. II. 111.

Homo

Non solum vitales operationes per gratiæ formam & virtutes in

in se edit, sed vivendi sibi causa est. II. 301. In sui generatione Dei adiutor exiit. II. ibid. In se facit actus fidei, spei charitatis, quibus Deus utitur ad animum vivificandum gratuito. II. 302. Homo licet causa gratiæ non sit, causa tamen sibi est, ut per gratiam vivat. II. ibid. Homo tunc secundum animam dicitur esse in cælo, quando videt Deum. II. 331. Hominem peccare in eo, quod Deo præcipiente agit, cum recta ratione pugnat. I. 29. Homines boni, etsi pauci sunt, plus valent, ut plebs bona sit, quam multi mali, ut nominetur mala. I. 297. Homines hominibus credant, necesse est, nisi vita pecudum more degenda sit. II. 17. Homo non tenetur statim a commisso peccato facere penitentiam. II. 515. Non tenetur penitentiam agere, quoties peccata memoriæ occurrunt. II. 516. Nec divino, nec humano iure obligatur homo diebus festis ad penitentiam. II. ibid. Homo Dominus est bonorum corporalium & spiritualium, non autem vitæ corporalis. II. 521. Homo non potest producere penitentiam actum sufficientem, ad justificationem, sine supernaturali auxilio Dei. II. 469.

I*Jacob*

In illis verbis: Ego sum primogenitus tuus Esau, &c. secundum aliquos mentitus est, sed matre consulente, non Deo revelante. I. 19. Cum præcipuit fratri benedictionem, fidem gentium prænotavit. I. ibid. Est vere primogenitus secundum carnem, & secundum ius. I. ibid.

Jacobus Frater Domini vocatus, non fuit filius Ioseph, nisi illum duas simul uxores habuisse nulla ratione contendas. II. 25. & seq.

Leitinum quadragesimæ Apostolicum institutum est. I. 208.

Iesu epistola ad Abagarum Regem fabula est. II. 114.

Imperandi verbum an semper præceptum, an consilium secum ferat. I. 20.

Impossibile quandoque dicitur, quod valde difficile est. II. 548.

Incitamenta aliqua exteriora & humana, necessaria sunt iuxta communem legem, ut in evangelii fidem inducamur. I. 53.

Infidelitas.

Infidelitatis species quot sint. II. 210. Infidelitas non est peccatum iis, qui nihil de fide audierunt. II. 392.

Infirmus, qui casu obmutuit, si signis det testimonium se confiteri voluisse, absolvitur. II. 605.

Iniuriarum remissio remittit peccata. II. 492.

Innocentium Tertium fuisse confessionis auricularis auctorem, falsum est. II. 560.

Interpretatio quæ apponitur retentis vocibus, Hebraicis, an ad Sacram Scripturam pertineat. I. 98. & seq.

Interpres

Machabæorum veniam petit non falsitatis, sed elocutionis. I. 87. Interpres verbis Hebraicis retentis, iure suo potest interpretationem apponere, quod facere poterat verbis Hebraicis non retentis. I. 98. & seq. Non est strictus eadem omnino res, quæ in Hebræo habentur, semper in Græcum, Latinumque convertere, si sensus idem manet. I. 133. Interpres editionis vulgatæ habuit spiritum quemdam prophætico vicinum & proximum. I. 139. & seq.

Instrumentum a sanis obsignatum, testamentum dicitur. I. 102.

Ioannes Evangelista quare non dixit, aut filium, aut vitam, aut lucem, sed Verbum caro factum est. II. 326. & seq.

Ioannes Vergara Canonicus Toletanus Græcæ & Latinæ linguæ peritissimus. II. 100.

Jonas volebat Ninive subversionem prænuntiare, eo quod divinam putabat misericordiam Ninivitis pœnitentibus esse spectandam. I. 20.

Ioseph

Non esse mentitum in illis verbis, per salutem Pharaonis exploratores estis vos, &c. asserit D. August. accepit enim verbum, estis, pro verbo, habemini. I. 31. Ioseph duos Patres habuit, Heli legalem, Iacob naturalem. II. 21. Ioseph aliam præter Mariam uxorem habuisse coniectura est, quia aliqui in evangelio Fratres Domini vocantur. II. 24. Cum Mariam conjugem accepit, octoginta fuisse annorum, Epiphanius non semel astruit. II. 25. Ioseph & Cleophas erant

Fra-

Fratres secundum Egesippum. II. 25. & seq.

Iosephus egregius Historicus a multis laudatur. II. 120.

Judaico ritu gratias Deo agere, calicem in manus accipiendo & levando, vere est hostiam pro gratiarum actione offerre, II. 266.

Index

Judicem vivum oportet in ecclesia esse, qui fidei controversias possit decidere. I. 45. Iudices Ecclesiastici merito eos omnes hæreseos nomine condemnant, qui de dogmate Catholico dubitant. II. 204. Tunc de hæresi tuto possunt pronuntiare, quando error est circa ea, quæ nullo modo possibile est ab errantibus ignorari. II. 218. Dubitantes de errantis pertinacia, duas res transigere debent. II. 219.

Indicium

De Scripturis per Scripturas ipsas idoneum esse non potest. I. 39. De Scripturis Canonicis ad privatos Reipub. cives non pertinet. I. 40.

Iulii Africani de temporibus quinque volumina. II. 121.

Juris Canonici cognitio Theologo necessaria. I. 514.

Iuriconsultus.

Iuriconsultorum auctoritate non eget Theologus in his quæ ad fidem pertinent. I. 519. Parum etiam confert illorum auctoritas Theologo in his, quæ ad mores pertinent, de quibus lex Evangelica, vel ratio Philosophiæ præscribit. I. 520. Iuriconsultorum omnium concors sententia fidem facit Theologo, cum de moribus ecclesiæ, religionis institutis, per leges tantum Pontificum decernitur, &c. I. 521.

Ius divinum

Nullum certum tempus præscribitur consistendi. II. 627. Quatuor casus, in quibus ius divinum obligat ad consistendum. II. 627. & seq. De Iure divino est, confiteri proprio Sacerdoti, qui videlicet habeat ordinariam jurisdictionem. II. 614.

L

Lætinus fulgor, & gloria Græcæ claritatem obscuravit. II. 109.

Le-

Legatum vetus, testamentum erat, signatum a vivo, sed apertum moriente Christo. I. 102.

Lex.

Leges ecclesiæ non omnes petendæ sunt a iuris voluminibus, in quo multi falluntur. II. 195. Leges ecclesiæ multæ sunt, quas non scriptura, sed usus inservit. Ibid. Lex de hæretico denunciando, quamvis occulto, fraternæ correctionis legem non violat. II. 213.

Liber.

Libri sacri appellantur, quos Spiritu Sancto dictante, sacri auctores exceperunt. I. 7. Librum esse huius aut illius scripturis, non admodum interest Catholicæ Fidei, dummodo Spiritus Sanctus auctor credatur. I. 92. Liber qui sub antiquitatis nomine profertur, debet viro prudenti suspectus esse. II. 101. Libellos Adam, Enoch, & Noe noluit recipere ecclesiæ. II. ibid. Libri lintei apud Romanos fuere quondam. II. 82. Libri profani redarguuntur, & qui contra illos eduntur, mysteriorum ecclesiæ pleni. II. 111.

Linguarum peritia

Vtilissima est ad infideles alienæ linguæ ad fidem instituentos. I. 141. Vtilis ad dictiones explicandas, quæ magnam emphasim habent. I. ibid. Linguarum alia utilitas, ad accipiendos plures sensus catholicos ex eadem scriptura. I. 142. Quanta utilitas, ad cognoscenda idiomata, phrasæ, & proverbia linguæ alienæ. I. 143. & seq. Quinta, ad menda ea corrigenda, quæ ex in curia typographorum, aut eorum, qui scribere, imperitia obreperunt. I. 145. Sexta commoditas ad intelligenda quædam loca, quæ ab interprete apertius reddi poterant, & sine linguarum cognitione nequeunt explicari. I. 148. & seq. Septima ad evitandum errorem ex Latini sermonis amphibologia. I. 149. Demum utilis est ad quædam vocabula, vel Hebræica, vel Græca percipienda, quæ in editione Latina remanserunt. I. 150.

Littera sacra.

Litteris sacris explicandis eodem spiritu opus est, quo ipsæ sunt scriptæ. I. 138. Litteræ sacræ non continent omnia, quæ ad doctrinam Christianam pertinet. I. 193. Litterarum sacrarum consuetudo est, eundem omnino populum nunc prop-

propter iustos felicem dicere, nunc propter improbos miserum, & infelicem. I. 296.

De luengas vias, luengas mentiras. II. 107.

Loci circumstantia quando in confessione explicanda. II. 575.

Lutherani

Aliquando asseruerunt, Sacram Scripturam per se cuique habenti Spiritus Sancti, & fidei lumen esse manifestam. I. 35. Putant nullum dogma posse traditione probari. I. 182. Nullam in ecclesiæ legem esse volunt, per quam Scripturæ sensus finiantur, præter rationem propriam. I. 186. & seq. Docent, sacras literas unum solum habere sensum, illumque in promptu cuique sine magistro docente patere. I. 187. & seq. Lutheranorum sententia refellit multis rationibus. I. 189. & seq. Lutherani sanctorum auctoritatem multis argumentis expugnare contendunt. I. 239. Nituntur probare eucharistiam non esse sacrificium. II. 248. Perperam definiunt sacrificium, quod sit ceremonia, vel opus a nobis Deo redditum, ut eum honore afficiamus. II. 258. Lutherani duas proximas sacrificii species esse asserunt, & non plures. II. 262. Sacerdotium nostrum Turcharum more informare cupiunt. II. 274. Lutherani eucharistiam percipientes, non item offerentes, Domini cenam agunt, sacrificium crucis non agunt. II. 268. Ministri antichristi iure dicuntur. II. 273. Non omnino negant sacrificium, sed negant in eo, quod dicitur offerri pro peccatis. II. 277. Negant penitentiam esse ad salutem necessariam. II. 537. Item confessionem. II. 541.

Lutherus

Asseruit Philosophiam esse Theologo inutilem & noxiam, omnesque disciplinas speculativas errores esse. I. 529. Luthero data est clavis putei abyssi, ut errores ibi demersos erueret. I. 283.

Lumen nature.

Lumine nature errantes non minus a Deo falleremur, quam si per fidei lumen erraremus. I. 544. Luminis naturalis investigationem & argumenta refellere, non modo stultum est, sed impium. Ibid.

Lux divina per se quidem ad videndum editur, sed per oc-

caionem in eo cœcitatem efficit, qui prave affectos habet oculos. I. 28. & seq.

M

MAhuetus omnem disputationis aditum suis, edita lege, præclufit. I. 186. & seq.

Magi

Qui Christum adoraverunt, fuerint reges, an non, parum interest. II. 27. Christus decimatertia die, ex qua natus est, adoraverunt. II. 28. Marcus Evangelista, in illo, quod scripsit, hora tertia Dominum crucifixum, quo pacto vendicandus sit a falsitate. I. 170.

Maria Virgo Magorum oblationem in quo consumpsit. II. 29. & seq. Vtrum B. Virgo a peccato originali fuerit libera, in utramque partem potest credi. I. 457.

Martyrium

Remittit peccata. II. 496. Sine charitate non valet. Ibid.

Masiliani negarunt necessitatem confessionis. II. 541.

Matrimonium.

Matrimonii materiam & formam, & an matrimonium conferat gratiam, inconstanter, & varie affirmant Theologi. I. 502. Matrimonium sine ministro ecclesiæ contractum, an sit Sacramentum. I. 504. Quod inter absentes per literas & procuratores contrahitur, non est Sacramentum. I. 505. & II. 377. Sine Ministro contractum, non esse Sacramentum, variè probatur. I. 506. & seq. Matrimonii Ministri vir & femina contrahentes non sunt. Ibid. Matrimonium in statu innocentie non fuit Sacramentum. II. 377.

Medium ad salutem necessarium, duplex. II. 512.

Melchisedech panem & vinum obtulisse Deo Sacrificium, quomodo colligatur ex 14. cap. Genes. II. 272.

Mendacium

Emanaret a fonte veritatis; si quispiam Deo auctore falleretur. I. 15. Mendacium dicere & facere malum cum natura stabili, immobilique pugnat. Ibid.

Mentiri est asserere falsum animo fallendi. I. 12.

De

De *paravoix* voce quid sentiendum. II. 447.

Methaphora & figura a rebus vicinis, & similibus ducitur. I. 18. & seq.

Methastenem Anni historicum repellit auctor. II. 95.

Micra Hebrais est oblatio. II. 275.

Ministri, & Sacramenti, & sacrificii altaris sunt causa; ad modum quo qui applicat ignem ad stipulam causa est, &c. II. 306.

Missa

Valor infinitus est, quoad sufficientiam, non autem quoad efficientiam. II. 316. Missam habemus ex traditione Apostolorum. II. 275. Esse sacrificium, probatur auctoritate ecclesiæ, Conciliorum, Pontificum, & Sanctorum. Ibid. & seq.

Moyse

Præceptum accepit a Deo, ut legem populo scriberet; legis autem occulta mysteria Ministro suo Josue revelaret. I. 195.

Moyse fuit Sacerdos. I. 313.

Monachi tenentur confiteri peccata venialia. II. 625.

Mortis periculum, & articulus distinguuntur. II. 628.

Mutus

Tenetur confiteri eo modo quo potest, sive per nutus, sive per scriptum. II. 604. Mutus non volens exprimere circumstantias peccatorum, sed signis tantum ostendens se offendisse Deum, absolvi potest. Ibid.

N

Nestorius

EPiscopus Constantinopolitanus successor Gregorii Nazianzeni, & antecessor Chrysolotomi. II. 527. Quomodo confessionem apud Sozomenum de medio sustulerit. II. 556. Nemrot translatus a Diis dixit Berofus. II. 92.

Nicænum concilium tempore Constantini a Sylvestro Pontifice coactum, historici pii, gravissimique testantur. II. 19.

Nœ

Præter tres priores filios, plures genuisse post diluivium, asserit Qqqq 2 rit

676 *Index rerum memorabilium.*

rit Berofus Anianus contra facras literas. II. 92. & feq. Cum iaceret ebrius, carmine magico a Cham filio sterilis effectus est, fecundum Berofum. Ibid.

Nomen.

Nomina quadam funt, quæ fi in eadem lingua aliis verbis explicentur, nihil absurdum oriatur, quod in nominibus Benoni & Melchisedech evenire potuit. I. 98. Nomen generis speciei illi absolute tribuere, quæ est in eo genere imperfectissima, in more maiorum positum est. II. 223.

Novatiani negarunt per absolutionem remitti peccata. II. 528.

Numerus

Locorum Theologicorum denarius est. I. 4. Numeri depravati reperuntur in Historia sacra & profana. II. 49. & feq. Numerus peccatorum mortalium ad confessionem integram necessarius. II. 566.

Nuptias in Cana Galilææ non fuisse factas, anno integro post baptismum elapfo, non sine causa aliqui putant. II. 33.

O

Oblatio

Corporis, & Sanguinis Christi, quam Missam, & sacrificium appellamus, ex apostolorum traditione habetur. II. 275. Oblatio duplex, universalis, & particularis. II. 285.

Offerre.

Offerentes sacrificium non minorem partem accipiunt, si pro pluribus, ac si pro uno duntaxat offerretur. II. 317. Non offerentes non accipiunt æqualem partem si pro pluribus, ac si pro uno tantum offerretur. Ibid. Offerentes sunt adiutores, auditoresque Missarum, hi etiam qui Sacerdoti alimenta ministrant, vel quoquo modo sacrificio intersunt. II. 318. Offerentium quisque pro sua devotione partem capit sacrificii altaris. Ibid.

Operationes humane sunt, quæ in propria gratia, & meritis nituntur, aliæ vero sunt, quæ non a nobis efficacitatem habent, sed prorsus a Christo. II. 300. & feq.

Operotum & arduum est simul in Theologiæ controversiis & cle-

Index rerum memorabilium. 677

elegans dicendi, & argutum disputandi genus observare. I. 5. & feq.

Opus idem, si quatenus poena est, ad Deum; quatenus est culpa, ad auctorem diabolum referamus, nihil absurdum est. I. 22.

Ordines a summo Pontifice approbari, vel refelli, non pertinet ad ea, in quibus ipse errare non potest. I. 363.

Oriens in sacris literis accipitur pro terris, quæ orientales ad illa sunt, in qua sunt qui loquuntur. II. 31.

Ofander

Contendit, quod de duobus patribus Ioseph, naturali & legali referatur, commentum esse. II. 20. Ofiandro familiare est Sanctorum comunem sententiam pro nihilo habere. II. 23.

Ovis nomen plerumque pro iustis, & bonis accipitur, nonnumquam etiam pro malis, & improbis. I. 287.

Ovile Christi aliquando pro solis probis, iustisque accipitur. Ibid.

P

Pactum veritatis cum ecclesia initum, ad pastores, & doctores ipsius referendum. I. 366.

Parabolæ aliud in medulla, aliud in superficie pollicentur. I. 145.

Pæfio

Non potest esse honesta sicut nec actio, quando unum peccatum est poena alterius. I. 25. Pæfio Christi applicatur nobis in Sacramentis. II. 536.

Pastores ecclesiæ non propter maiorem sapientiam firmi in fide, & doctrina sunt, sed propter peculiarem Christi procreationem. I. 365.

Pater

Quas Christus per se fudit preces, omni tempore, & loco exaudit, quas vero per homines, non semper exaudit. II. 314. Patres veteres in locutionibus, quæ actum Dei forare videntur circa duritiam, cæcitatem, errores, & peccata, solam permissionem agnoscunt. I. 27.

Patriarchæ duodecim sepulti sunt in Sichem, non autem in Hebron. I. 177. & seq.

Paulus semen Abrahæ vocat populum gentium, eundemque fratrem appellat minorem. I. 19.

Peccatum

Collocatur in genere, & specie, uno modo formaliter, & directe, altero modo materialiter, & reductive. II. 210.

Peccati nomine actus liber & moralis intelligitur. I. 30. Peccati vox pro pœna peccati sæpe usurpatur. II. 292. A peccatis reservatis nemo potest absolvi a iudice inferiori, nisi cum facultate superioris. II. 578. Quando liceat circumstantiam peccati, per quam confessor possit peccati complicem intelligere, confiteri, quando reticere. II. 587. Peccatorum remissio dupliciter intelligenda. II. 596. Peccata venialia non tenemur confiteri. II. 605. Peccata est, pœnam divina sententia, in Sacramento illatam nolle subire. II. 646. Recidivum, & peccati consuetudinem Sacerdoti explicare confilium. II. 576.

Petri Oxoniensis assertiones damnatæ. II. 559.

Pœna duplex, animi & corporis. II. 474.

Pœnitens.

Pœnitentis finis triplex. II. 445. In pœnitente semper coniuncta sunt detestatio vitæ veteris, & propositum novæ. II.

449. Pœnitens diligentiam adhibere debet ad rememoranda singula peccata mortalia. II. 564. Pœnitentes caute interrogandi, & caute scribendæ summa. II. 571. Pœnitens quando admonendus de peccato, quod ignorat. Ibid. An pœnitens teneatur omnia peccata, etiam reservata, iudici inferiori confiteri, quando non est facilis aditus ad superiorem. II. 581. An pœnitens presenti Sacerdoti per Scripturam confiteri possit, ut mutus. II. 610.

Pœnitentia.

Pœnitentiæ Sacramenti institutio, præceptumque confessionis colligit synodus Complutensis ex illo, Quorum remisistis peccata. II. 183. Pœnitentia virtus & Sacramentum est. II. 442. & seq. An pœnitentia sit dolor de peccatis, quia contra Deum fuere commissa. II. 452. Eius vocabuli origo. II. 443. Pœnitentia quid. Ibid. & seq. An ad veram pœni-

nitentiam præter dolorem de peccato præterito, exigatur propositum deinceps futura vitandi. II. 448. Pœnitentia non est sine actu charitatis. II. 454. De essentia pœnitentiæ est, quod displiceat peccatum, quia est contra Deum super omnia dilectum. II. 456. Pœnitentia est virtus. II. 461. Est virtus specialis a cæteris, quas Philosophi cognoverunt, distincta. II. 466. Pœnitentiæ proprius actus est, compensare offensam Dei. Ibid. Pœnitentia est virtus infusa. II. 469. Pœnitentiæ actus sufficiens ad iustificationem non potest produci ab homine absque supernaturali auxilio Dei. II. 470. Pœnitentia interior necessaria est ad remissionem peccatorum mortalium. II. 474. Exterior necessaria est ad salutem. II. 476. Pœnitentiæ lex præceptum speciale continet. II. 507. Pœnitentiam differre periculosum. II. 514. Pœnitentia religionis opus non est, sed vindicationis. III. 516. Pœnitentiæ præceptum obligat in articulo necessitatis. Ibid. Pœnitentiæ præceptum affirmativum est, & fundatur in præcepto charitatis affirmativo. II. 518. Pœnitentia exterior, in qua Sacerdos pœnitentem absolvit, est Sacramentum. I. 569. Pœnitentiæ Sacramentum constat contritione, confessione, & satisfactione, tanquam Scotum, & Durandum. II. 532. Pœnitentiæ forma sunt verba absolutionis. II. 533. Pœnitentiæ Sacramentum in re susceptum non est necessarium ad salutem. II. 535. & seq. Est necessarium ad salutem peccatoribus baptizatis in re susceptum, si facultas absit, sin minus in voto. II. 536. Pœnitentia sine satisfactione sacrilegium est. II. 645.

Pertinax ille est, qui nimis in errore permanet, falsamque sententiam mordicus defendit. II. 205.

Petrus Apostolus

Ut caput ecclesiæ, ita fundamentum est. I. 394. Cum ecclesiam docebat, & oves in fide firmabat, errare non potuit. I. 395. Petrus si posset oves Christi falsis erroribus pascere, non esset a Christo ecclesiæ provisorum. I. 397. Dominicus oraculis commonitus, & civitate Antiochena Romam emigravit, cathedramque inde transfudit. I. 437. Petri privilegium fuit, ut eius ne personalis quidem fides deficeret. I. 438. Petro, & successoribus eius primo certam doctrinam

nam asserere debemus, deinde ecclesie Romanæ. I. 423. Petro data est potestas non minus ad tollendam ignorantiam, quam ad tollenda peccata. I. 396. Petro sunt commissi, quicumque habent Sacramentum fidei. I. 288. Petro defuncto, divino iure succedit alius in eadem auctoritate, & potestate. I. 397. Petrus significatissimis verbis patefacit, quando apostoli gloriam quasi unigeniti a Patre viderint. II. 327. Petrum Apostolum instituit Christus pastorem ecclesie universalis. I. 392. In Petro aliud est, quod spectat ad privatam hominis excellentiam, aliud quod pertinet ad ecclesie utilitatem. I. 441. Petrum Romæ collocasse sedem, & martyrium passum esse, graves historiarum tradunt. II. 19.

Philo.

Philones duo fuerunt, unus Philosophus & Theologus, alter historicus mendax. II. 83. Philonis auctoritas magna fuit, sed brevium temporum, & libellus alter de antiquitatibus, Philonis non fuerunt. II. 120.

Philosophi veteres penitentiam commendarunt. II. 468.

Philosophia

Non est meretrix vaga, & garrula, sed Thamar, quæ causæ prolis sedit in trivio. I. 551. Vera est rerum humanarum ac divinarum, terrestrium atque cælestium scientiam. I. 552. & seq. Circa fidei veritatem quomodo se habeat. I. 542.

Plato

Voluptatem appellat escam malorum. I. 551. Asserit animos esse immortales. II. 151. Docet Sacerdotes magna oportere claritate abundare propter eorum quæ tractant magnitudinem. II. 273. & seq.

Pontifex

Summus tantum in ecclesia habet auctoritatem, quanta ad continendos Christianæ Reip. cives in fide, religione, & officio est necessaria. I. 401. Summus Pontifex potest esse hæreticus. I. 441. Non est hæres priorum privilegiorum Petri, sed eorum, quæ spectant ad ecclesie commune bonum. Ibid. & seq. Potest dispensare in his, quæ apostoli tanquam ecclesie pastores constituerunt. I. 209. Nunquam contra Patres concilii bene sentientes dixit. I. 341. Pontifex, & concilium

concilium in fidei definitionibus debent adhibere sufficientem diligentiam. I. 342. Pontifex, & concilii Patres præstant semper quod in se est, cum de fide pronuntiant. I. 346. Pontifex, & concilium, qua via procedant in iudiciis fidei. I. 351. Pontifex a fidelibus iudicari potest in solo casu hæresis. I. 441. Non tenetur in conciliis amplecti maioris partis sententiam. I. 340. Ad ipsum pertinet definire, quisnam liber sit canonicus. I. 49. Pontifices respondent sæpe ad quæstiones privatas suam opinionem exponendo, non autem ferendo sententiam. I. 428. Cum edunt libros de re qualibet, non tanquam iudices de fide pronuntiant. I. 431. Aliqui Pontifices inciderunt in hæresim. I. 439. & seq. Pontifex quando subiicitur ecclesie in foro exteriori, quando in interiori? II. 552. Pontifici Romano, tanquam successori Divi Petri, commissæ sunt claves Ecclesiasticæ potestatis. II. 553. Summo Pontifici nullum crimen reservatur, quod non habeat annexam excommunicationem. II. 580. Pontifex ea, quæ sunt de iure positivo, sine causa tollere potest. II. 644.

Populus Iudeorum Machabæis ducatum tradidit, non tanquam proprium, & hæreditarium, sed ad legem depositi conservandum. I. 91.

Potentia divina

Absoluta definiri solet circa eas res, quæ non implicent contradictionem. I. 12. Ordinata definitur circa ea, quæ esse possunt salva lege, statutisque divinis. Ibid.

Præceptum

Vulgo datum de hæretico denunciando, prudentia plenum est. II. 213. In sacris literis pro lege, & ordinatione quandoque accipitur. I. 29. Præceptum Domini, seu consilium Paulus vocat, quod Christus ore proprio præcepit in evangelio, vel consuluit. I. 161. Præcepta, quæ in sacris literis scripta sunt, quædam a Christo apostoli acceperunt gentibus evulganda, quædam ipsi apostoli populo tradiderunt: illa non potest ecclesia solvere, ista potest. I. 164. Præcepta, & instituta Apostolorum, quædam temporaria fuere, quædam perpetua. I. 208. Tria præcepta ponuntur, ad argumenta Theologiæ invenienda. II. 237. Præcepto divi

no id fieri dicitur, quod ordine iustitiæ diving sit. I. 30. Præcepti transgressor non est, qui actui bono ex genere suo, quem lex præcipit, apponit malam aliquam circumstantiam. II. 603. Non omnia præcepta Christi, & ecclesiæ sunt scripta. II. 635. Præcepta dupliciter obligant. II. 636.

Prælati superiores licite possunt sibi aliqua peccata reservare. II. 577.

Presbyteri dicuntur Sacerdotes, id est, seniores, quoniam etiam apud gentiles, non nisi in regibus, vel senioribus Sacerdotum residebat. II. 284.

Princeps.

Princeps & præfecti Ecclesiastici, ecclesiæ appellatur, & sunt. I. 250. & seq. Principes & optimates soli erga Deum habebant olim caeremoniarum facultatem. II. 274.

Principium.

Principia disciplinarum bipartita sunt. I. 33. Quædam simpliciter sunt prima, alia sunt præcipua quidem & immediata, sed contractiora. II. 148. Principia hæc, Deus est, & est remunerator inquirentium se, tanquam prima credibilia omnes fidei articulos simpliciter in se continent. Ibid.

Professores Doctrinæ Christianæ duabus quasi personis induti sunt. I. 531.

Prolixitas utilitate pensatur. I. 8.

Propheta intelligebant, quam prophetiæ essent comminatoriæ, quapropter minime fallebantur. I. 20.

Propositio.

Propositionum, quæ ad fidem atinent, duo gradus generales collocantur. II. 172. Propositio erronea ab hæretica, non modo cogitatione, sed re etiam separatur. II. 222. Propositio erronea est error, qui minus quiddam, quam aperta hæresis, Catholicæ Doctrinæ contrarius est. II. 224. Sapiens hæresim, quæ sit. II. 225. Male sonans quæ. II. 229. Propositionum sapores magis discernuntur viribus sentiendi & gustandi, quam speculandi. II. 228.

Propositum vitæ novæ est de ratione & essentia pœnitentiæ. II. 448. & seq.

Proverbia Salomonis vix explicari possunt, nisi habita ratione He-

Hebraicæ consuetudinis & sermonis. I. 145.

Proximus non cogitatione tantum, sed humanitate definitur. II. 372.

Q

Quæstio

Theologica est duplex, altera, cuius cognitio est ad salutem necessaria, altera, cuius ignoratio sine salutis iactura esse potest. I. 355. Quæstio & conclusio eadem res est. II. 160. Quæstio Theologica, sive ad contemplationem, sive ad mores attineat, alia est naturalis, alia supernaturalis, alia media. II. 164. Quæstiones quatuor, quas Aristoteles insert de unaquaque re, quo pacto terminari queant. II. 161. Quæstiones cognitionis quadripartitæ. II. 163. Quæstiones Theologicae sunt quædam, pro quarum veritate Theologo est in capitis discrimen veniendum: sunt & aliæ, quæ ignorari & negari sine fidei iactura possunt. II. 164. Quæstiones naturales in duplici sunt differentia, quædam solis naturæ argumentis probantur, aliæ fidei etiam auctoritate confirmantur. II. 348. Quæstionum actionis duo sunt genera. II. 161. & seq.

R

Ratio.

Rationes naturales, & humanas Theologo non solum utiles, sed necessarias esse ostenditur. I. 531. Rationes naturales non sunt arma Saulis, quæ pugilem magis gravant quam iuvant, sed potius gladius Goliath. I. 540. Rationes naturæ, quæ in usum Theologiæ veniunt, firmæ nonnunquam, & infirmæ sunt. I. 543. Rationes Philosophiæ qui reicit, Dei veritati, quæ illæ subsistunt, refragatur. I. 544. Rationibus naturalibus exteri ad fidem adducuntur, fratres confirmantur, dociles invitantur, repugnantes repelluntur. I. 537. & seq.

Rrrr 2

Re.

Regulae

- Tres, ad quas fidei iudicia externa dirigenda sunt. II. 216.
 Regulae tres Anii, quasi indices, quibus historici cuiuscumque fides ac veritas exploretur. II. 81. Has regulas vanas esse Canus probat. Ibid. Harum regularum, & Anni censura. Ibid. & seq. Regulae & leges multiplices sunt, quae veraces historicos a fallacibus distinguunt. II. 103. Prima ex hominum probitate sumitur. II. 104. Secunda praefert historicos, qui severitati ingenii quandam prudentiam adiunxerunt, ad eligendum, & ad iudicandum. II. 111. Tertia, cui historico auctoritatem ecclesia tribuit, hic dignus est, cui nos etiam auctoritatem adiungamus. II. 113.
 Religioni apud veteres quantus honor habitus. II. 274.
 Remissio iniquitatis duplex, una perfecta, altera imperfecta. II. 436. & seq.
 Res a Deo creatae improprie dicuntur esse fallaces. I. 12. & seq.
 Respublica non potest contineri, nisi praemio bonorum, & poena malorum. II. 151.

S*Sacerdos.*

Laboris sui mercedem accipere a multis pro una missa non potest. II. 317. Sive pro paucis, sive pro pluribus celebret, cibum vitae necessarium exigere suo iure potest. Ibid. Sacerdotes illi a Deo vocati sunt, qui ab apostolis & eorum successoribus rite vocati sunt. II. 283. Sacerdotes habent a Christo potestatem absolvendi peccata. II. 530. Non possunt iudicare de peccatis, nisi ea cognoscant. II. 531. Iudices constituti sunt omnium peccatorum, tam publicorum, quam occultorum. Ibid. Sacerdos quilibet in articulo mortis absolvere potest. II. 548. & seq. Quilibet dum ordinatur, quamlem accipiat potestatem iurisdictionis. II. 552. & seq. Sacerdos proprius quis. II. 612. Sine consensu sacerdotis proprii, alteri non licet conste-

re

ri. II. 614. Sacerdos simplex ex se non habet iurisdictionem absolvendi. Ibid. Sacerdos non habet potestatem iurisdictionis ab ordinatione. Ibidem. Sacerdotes habent potestatem absolvendi & ligandi. II. 646.

Sacramenta

Medicina sunt, qua homo descendens in Iericho curatur. II. 372. Sacramentum definitur. II. 373. Sacramenta sunt caeremoniae ad Dei cultum pertinentes. II. 374. & seq. Sacramentorum materiae earum rerum similitudinem gerunt, quarum signa sunt. II. 376. Sacramentum est signum sanctitatis practicum. Ibid. Sacramenta constant materia, forma, & ministro. II. 377. Post Adae lapsum omni tempore fuerunt ad salutem necessaria. II. 414. Sacramenta fuerunt in lege veteri. II. 417. Novae legis sunt causa gratiae, & salutem animae adferunt. II. 420. & seq. Sacramenta novae legis sunt septem. II. 433. Sacramenta veteris legis nullae prorsus causae fuerunt gratiae, aut salutis. Ibid. Novae & antiquae legis quomodo differant. II. 434. & seq. Sacramentorum novae legis auctor Christus. II. 437.

Sacrificare quid. II. 256.

Sacrificium

Est proprium opus religionis. II. 256. In sacrificio oportet hostiam esse, quae immoletur. Ibid. Sacrificium esse non potest ubi non est oblatio. II. 257. Sacrificium quidam aliud praeter oblationem sibi vendicat. Ibid. Sacrificium & donum differunt. Ibid. Sacrificii nomen dupliciter in sacra Scriptura accipitur. II. 259. Sacrificium si fuerit eruentum, mors erit cruenta, si vero incruentum, mors quoque erit mystica, & ineruenta, id est effectus mortis, ceu nunc praesens adesset. II. 287. & seq. Sacrificiorum plura quam duo genera fuerunt in veteri testamento. II. 262. & seq. Sacrificii nomen interdum pro re, quae Domino offertur, interdum vero pro actione ipsa sacrificandi solet accipi. II. 263. Sacrificium eucharistiae duobus modis a catholicis asseritur. Ibid. Sacrificium vere & proprie est in lege nova. Ibid. Sacrificii altaris effectus nec a bono ministro fit maior, nec a malo fit minor.

II.

II. 305. Sacrificium altaris per modum redemptionis, & pretii prodest vivis, defunctis vero per modum orationis & suffragii. II. 315. Sacrificium quo pacto dicitur delere crimina, & remittere peccata. II. 309. Sacrificium altaris per se propitiatorium est, ex se quoque ad remissionem peccati institutum. II. 313. Sacrificium an contineat occisionem animalis, quod offertur, & quomodo in eucharistia hostia mors interveniat. II. 287. Sacrificium in lege duplex. II. 377. & seq.

Sacrilegium est poenitentia sine satisfactione. II. 645.

Salomon

In peccatis, Christi typus non fuit, sed in pace. I. 19. Studium humanae sapientiae vocat occupationem pessimam, non quia mala, sed quia molesta sit. I. 551. Salomonis sententias sparsas alii collegerunt. I. 93.

Salmanassar, & Senacherib eundem fuisse dicit Eusebius, manifeste contra sacram Scripturam. II. 117.

Salus

Duplex, aeterna, & qua nunc sanamus a peccato. II. 391. Ad salutem aliquid necessarium est dupliciter. II. 497. & seq.

Sancti.

Sancti omnes, & Doctores ecclesiae, si asseruerint aliquem librum esse canonicum, habendum est perinde ac si tota ecclesia asseruisset. I. 47. De sanctorum auctoritate trifariam disputari potest. I. 449. Sanctorum testimonia referri possunt, vel ad Philosophiae dogmata, vel ad assertiones fidei comprobandas. Ibid. Sanctorum auctoritas cum adfertur ad facultates, quae naturali lumine continentur, tantum pollet, quantum ratio naturae consentanea persuaserat. I. 451. Sancti auctores, etiam probatissimi, non eodem gradu & loco sunt omnes. I. 455. Sanctorum plurium auctoritas, reliquit licet paucioribus reclamantibus, firma argumenta Theologo praestare non valet. I. 456. Omnium communis intelligentia certissimum argumentum Theologo praestat ad Theologicas assertiones corroborandas. I. 459. Sanctos Doctores in eundem scripturae sensum convenientes qui contempserit, non homines con-

tem-

tennit, sed Deum. I. 469. Sanctis Doctoribus sacrarum literarum intelligentia per spiritum data est. I. 476. Sanctis omnibus in Scripturae sacrae interpretatione qui Spiritum veritatis negat, hic eundem Spiritum ecclesiae tollit. Ibid. Sancti simul in fidei dogmate errare non possunt. Ibid. Sanctorum Patrum doctrina, & ecclesiae traditio ita sunt coniuncta, ut dissociari non possunt. I. 478. & seq. Sanctorum Patrum antiqua consensus non in omnibus divinae legis quaestiuiculis, sed solum in fidei regula est certo sequenda. I. 481.

Sanguis Christi

In singulis Sacramentis peculiarem effectum operatur, iuxta cuiusque peculiarem significationem, & naturam. II. 313. In speciebus panis, & vini remissionem poenae, & culpae venialium tribuit. Ibid. & seq. Ex significatione specierum panis, & vini, tanquam ex causa instrumentali, & adiutrice definitur, ut eam remissionem efficiat, cuius participes sunt ii, qui non indigne ad altare Domini accedunt. II. 314. Sanguis Christi noster est, eo modo, quo lux Solis nostra est, nempe ut causa universalis. II. 284. & seq.

Satisfactio,

Qua ratione par poenitentiae. II. 535. Ad sacerdotis arbitrium post Sacramentum poenitentiae est ad salutem necessaria. II. 545. Quare. II. 547. De satisfactione post absolutio- nem an sit praecipuum divinum. II. 644. Satisfactio Sacramentalis necessaria est ad Sacramentum poenitentiae perficiendum. II. 647.

Scientia pietatis est, nosse legem, intelligere prophetas, evangelio credere, apostolos non ignorare. I. 554.

Scriptura.

Scripturae Sacrae firmitas corruet, si per administratos falli a Deo possumus. I. 13. & seq. Scriptura minutos numeros praeterire aliquando solet. II. 74. Scripturae Sacrae vis & energia in aliquibus locis non satis per negationem explicatur. I. 27. Scriptura est iudex mortuus, qui nec litigantium utrinque rationes audire, nec sententiam eloqui valet. I. 40. Scripturae usus est, perinde populum reprehen-

de-

dere, ac si omnes mali essent, atque ita consolari, ac si omnes essent boni. I. 277. & 296. Scripturæ Sacræ expositio legitima per maiorum traditionum accipienda est. I. 459. & seq. Scriptura in pluribus locis hebraicum verbum cum interpretatione sua ponit. I. 99. Scripturæ præcepta temporaria quædam, quædam vero æterna sunt. I. 163. Sedes Apostolica, & insidens ei in fide, iudicio, atque decreto pro eodem reputantur. I. 422.

Signum

Est, quod præter speciem, quam ingerit sensibus, aliud a se cognoscere facit. II. 374. Signum sanctitatis speculativum & practicum. II. 376.

Synagoga

Post tempora Moysis habuit semper unum Summum Pontificem, e cuius iudicio privati omnes cives, ac iudices etiam minores penderent. I. 400. Sozomenum forte pro Theodoro damnat Gregorius; nam quæ illi obiicit, in Theodoro reperiuntur. II. 118. Spiritum Sanctum a Filio procedere, concilium Ephesinum ex illo scripturæ loco, De meo accipiet; & ex illo, Quem ego mittam vobis, &c. accepit. II. 177. Speculum exemplorum, & aurea legenda taxantur. II. 112. Stellam apparuisse Magis ante Christi nativitatem, Chrysolomus, & Augustino placet. II. 31.

T*Tempus*

Temporis circumstantia non est necessario dicenda in confessione. II. 572. Ius divinum nullum certum tempus confitendi præscribit. II. 576.

Tertulliani opuscula apochrypha per Gelasium. II. 122.

Testamentum

Minus solemne an sit validum secundum sententiam Alexandri Tertii. I. 424. & seq. Testamentum apud Latinos interdum pactum, & promissionem significat. I. 102.

Theo-

Theologia

Ratio est, sermoque de Deo. II. 127. Theologia scientiæ appellationem proprie sibi vendicat. II. 134. Circa res etiam contingentes versatur sine nominis sui iactura. Ibid. Theologia duplex, naturalis, & supernaturalis. II. 140. Theologia nullo modo inutilia colligit, quin super Dei fundamentum, aurum, argentum, lapides pretiosos superædificat. II. 161. Theologica conclusio, seu quæstio ea proprie est, quæ ex Theologiæ principiis, ut effecta e causis suis oritur. Ibid. Theologiæ tractatio bipartita est. II. 128. Theologiæ finis primarius est divinæ naturæ contemplatio, postremus autem earum rerum actio, quæ ad bene, beateque vivendum sunt necessaria. II. 132. Theologiæ consequentiæ firmæ & evidentes sunt. II. 135. Theologiæ ratio formalis duplex. II. 144. Theologiæ ratio formalis est, esse revelatum a Deo, lumen divinitus infusum. II. 145. Theologiæ principia per fidem intelligi asserunt fere Theologi, qui de viatorum Theologia disputant. Ibid. Ea Theologiæ principia sunt habenda, quæ per sacros auctores ecclesiæ sunt divinitus revelata. II. 147. Vera & germana Theologiæ principia sunt, quæ libris sacris, & apostolorum traditionibus continentur. Ibid. & seq. Eius primaria principia sunt articuli fidei, cætera omnia quæ in sacris litteris, vel in traditionibus assumuntur, sunt secundaria. II. 149. Theologiæ effecta cum in dubium vocantur, quæstiones sunt, cum ratione coguntur, conclusiones. II. 160. Theologiæ principia, vel disposita inter se, & ordinata sunt, vel connexa, & colligata. II. 162. Theologiæ ecclesiasticæ quod proprium munus. I. 487. Theologiæ veræ tres fines, scientia Dei, cælestium rerum cognitio, humanarum prudentia, & usus. I. 460. & seq. Theologiam Scholasticam, explodunt, & exhibent hæretici iuniores. I. 484. Theologiam non esse speculatricem, sed effectricem, conantur aliqui persuadere. II. 130.

Theologus

Materiam a præcis auctoribus, formam a junioribus mutuari debet, in Procemio. Præter communem artem differendi, Tom. II. Sss quam

quam dialectici tradunt, aliam habeat necesse est. Ibid. Theologus Scholasticus est, qui de rebus Divinis prudenter e literis, & Divinis institutionibus ratiocinatur. I. 486. Theologi omnia Theologiæ principia in quaestionem verterunt. II. 161. Differentis Theologi primum officium. II. 166. Theologi universi in Theologiæ certis decretis definiendis errare non possunt. II. 183. Theologi quidam indigne nominantur. I. 487. Theologorum Scholasticorum testimonium, si alii viri docti contra pugnant, non plus valet, quam ratio eorum, vel auctoritas comprobatur. I. 492. Theologorum omnium communi sententiæ refragari, temerarium est. I. 493. Theologis, qui pontificum canonis ignorant, multa desunt ad usus Theologiæ necessaria. I. 514.

Traditio

Ad hæreticos confutandos maiorem vim, quam scriptura habet. I. 199. Traditionum Apostolicarum alteras apostoli a Christo Domino acceperunt, alteras vero apostoli ipsi Spiritu Sancto suggerente ad ecclesiæ utilitatem ediderunt. I. 208. Traditiones Apostolicæ impugnantur ab hæreticis, I. 182. Ad traditiones Christi, & apostolorum investigandas via quatuor sternuntur. I. 203. Traditionum Apostolicarum certitudo multis rationibus confirmatur. I. 210. & seq. Traditiones sunt divina verba, non aliter ac illa, quæ sacris libris scripta sunt. I. 220. & seq. Traditiones non sunt divinarum scripturarum additamenta, sed complementa, & earum quasi commentarii. I. 221.

Transmigratio

Septuaginta anni transmigrationsis quomodo computandi sunt, an in primum annum Cyri, an vero in secundum Darii fusissime disputatur. II. 41. & seq. Transmigrationsis septuaginta annorum initium a desolatione sumendum est, non a transmigracione. Ibid.

Turris David, id est, Sacræ Scripturæ auctoritas arietibus quatuor concuti solet. I. 7.

V

Vasa argentea ac aurea, & suppellex Ægyptiorum quid significant. I. 490.

Veritas

Purissima non est, cui quoquomodo est falsitas permixta. I. 16. Veritas quædam est, quæ non habet pietatem. I. 554. Veritas scripturæ semper fuit connexa cum rectitudine fidei. I. 116. Veritas Scripturæ vere, & proprie in intellectu est, Scriptura autem improprie ita ad fidem pertinent, ut his sublatis, fides quoque ipsa tollatur. II. 223. Veritates quædam catholice sunt, quibus everfis, fides quitur, sed non evertitur. Ibid.

Vincentius Belluacensis, & D. Antoninus non tam vera, quam multa scripserunt. II. 113.

Vindicta.

Vindicta iusta duplex. II. 444. Vindictæ finis triplex. Ibid.

Vir.

Viri apostolici, & spirituales omnia discernunt, quæ ad salutem sunt necessaria. I. 64. Viri prudentes nolunt cognitionem de Deo vacantem, & otiosam esse. II. 131.

Virtus.

Virtus est habitus electivus in mediocritate consistens. II. 461.

Virtus insula duplex. II. 469.

Vitam corporalem quilibet tenetur conservare. II. 521.

Wicleff docuit confessionem esse superfluum, & inutilem. II. 541.

Vnctio.

Vnctio interior sapientibus ecclesiæ Magistris sufficit ad ea quæ fidei adversantur resistenda, at ignorantibus opus est externa doctrina. I. 50. Vnctionis sacri chrismatis virtus.

692 *Index rerum memorabilium.*

- II. 421. In voce ambigua non licet unumquodlibet significatum accipere. I. 273.
Volente aliquo, ea fieri dicuntur, quæ non invito sunt. I. 30.
Votum Sacramenti penitentiae implicitum peccatoribus baptizatis non sufficit ad salutem, sed explicitum, & formale. II. 539. & seq.
Vulgata dictione rerum vocabula pro rerum imaginibus usurpantur. II. 39.

Vulgus.

- Vulgi falsæ opiniones in duplici sunt differentia. II. 38. Vulgi sermones non solent homines severi aucupari, quamvis gravissimi viri in scribendo id fecerint. II. 112.

I N D E X
LOCORVM S. SCRIPTVRÆ,
QVI IN HIS OPERIBVS EXPLICANTVR.

Genesi.

- C**Ap. 1. Inspiravit in faciem eius spiraculum vitæ, & factus est homo in animam viventem. II. 178.
26. Illa concepisse se videns, despexit dominam suam, &c. I. 541.
28. Descendam, & videbo, utrum clamorem opere compleverint. II. 340.
29. Ne respicias post tergum. I. 144.
22. Expectate hic, ego & puer postquam adoraverimus, revertemur ad vos. I. 9.
26. Isaac discedens ut veniret ad torrentem Gerare, habita retque ibi, rursus fodit alios puteos, quos foderant servi patris sui Abraham, &c. I. 127.
29. Ego sum primogenitus tuus Esau, &c. I. 19.
41. Per salutem Pharaonis exploratores estis. I. 31.
46. Omnes animæ domus Jacob, quæ ingressæ sunt in Ægyptum, fuere septuaginta. I. 177.

Exodi.

2. Erant igitur omnes animæ eorum, qui egressi sunt de semore Jacob, septuaginta. Ibid.
12. Fecerunt filii Israel, sicut præceperat Moyses, & petierunt ab Ægyptiis vasa argentea, & aurea. I. 21.
31. Vocavi ex nomine Beseleel, & implevi eum sapientia. I. 544.

Levitic.

4. Orabit pro eo sacerdos, & dimittetur ei. II. 311.
16. Sabbatum requisitionis est, affigetur animas vestras, ab omnibus peccatis vestris mundabimini. II. 515. & 526.